

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK	
Helyben: Egy óra kor. 1.-	Vidéken: Egy óra kor. 1.50
Negyedévre --- : 5.-	Negyedévre --- : 7.50
Félévre --- : 9.-	Félévre --- : 13.-
Egész évre --- : 13.-	Egész évre --- : 19.-
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Felelős szerkesztő
BARTÓK LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23.
Hirdetések post. engedéllyel, díjazás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Tanítók mint gazdák.

Budapest, február 7.

Könyvtudósokban és paragrafusokban nyargalódzó beamterekben fent és lent, alispántól kezdve az utolsó községi irnokig Magyarország a leggazdagabb ország. Sajnos, hogy ez a gazdagság öli a nép jólétét, pusztítja az ország vagyonát. Sem a könyvmolyok, sem a paragrafus vitézek nem alkalmas emberek arra, hogy olyan ügykörrel bírjanak, melyben feladatukká válik, hogy praktikus dolgokban végrehajtó közegek, illetve intézők legyenek.

Gazdasági pangásunk és nem boldogulásunk egyik nyílja ebben rejlik. Akadémikus fejtegetésekre fektetik nálunk a fősulyt és nem a praktikus szakértelemre. Nem nagyot mondok, ha azt kinyilvánítom, hogy ez nálunk csaknem minden téren így van. Csaknem minden szakmának meg vannak a maga szakemberei, de csak a zöld asztal- s íróasztalnál, a gyakorlatban ellenben olyanok, mint a hajdu a harangöntésnél. Ezen oknál fogva nincsen meg nálunk a gyakorlati szakoktatásnak a megfelelő eredménye. Azért nem bír a népre befolyást gyakorolni a gazdasági szakoktatás bármely téren. A gazdálkodásban való tudomány csaknem vidékről-vidékre változik, klimatikus viszonyok és a föld minősége sokszor mértföldről-mérföldre eltérő. Aki nem tudja gazdasági ismeretét úgy alkalmazni, hogy a megfelelő terepbe beleilleszthető legyen, megbukik a tudományával. Már pedig azok, akik most a nép oktatásával akár mint tanítók az intézetekben, akár mint *vándortanárok* működnek, a minisztert kitudták ugyan elégíteni különféle iskolai bizonyítványokkal és diplomákkal, de a népet valamire megtanítani, valami gazdasági ujitásra kioktatni nekik csak részben vagy nehezen sikerül. Gyakran akadnának ugyan nálunk is emberek, kik az egyik vagy másik szakmát kitűnően értik és gyakorlati eredményeik bámulatosak, de nem alkalmazzák őket, habár még oly nagy tudományuk, mert nincsen diplomájuk. Így történik aztán az is, hogy olyan ember tart a gazdasági szakmában oktatást, akinek van diplomája, de nincs hozzávaló tudománya.

A gazda is csak olyan gazda, aki könyvből tanul, mint amilyen szakács az az asszony, aki főzni a szakácskönyvből tanult. Szükséges volna tehát, hogy nálunk sokkal nagyobb sulyt fektessenek a praktikus ismeretekre s ne vessék meg s ne mellőzzék azokat, akik kiváló szakférfiak az oklevél hiánya miatt.

Szükséges volna különösen nálunk, ebben a tulnyomó agrárállamban, hogy a gazdálkodás intenzívebbé tételék s erre a nép kioktattassák; de ezt csak úgy lehet elérni, ha vannak arra való emberek, kik azt a néppel megértetni tudják s a vidék viszonyainak megfelelően alkalmazni. Csak-hogy első sorban csak praktikus értelemmel bíró közegek alkalmasak.

Ilyenekké kellene kiképezni a tanítókat is első sorban. Darányi miniszter kezdi ugyan már ezt a módszert, de csak úgy távolról s olyan idegenszerűen oktatják ki őket, mintha féltének tőlük a gazdálkodási tudomány magas nivóját.

Senkinek sincsen annyi ideje, módja és alkalmja a népet a helyes gazdálkodásban kioktatni, mint éppen a tanítónak, ki folyton a nép közt élve, a néppel gazdálkodva, hivatásos gazdasági tanítóvá válik, ha ahhoz neki a szükséges utmutatást megadják.

A községi és felekezeti tanítók nagyrésztben földet is kapnak járandóságuk fejében, kertjük pedig mulhatatlanul van. Nem sokból állana tehát, ha a tanító urak időnkint a gazdasági iskolákba meghívhatnának s ott megfelelő oktatásban részesülnének. Az állam pedig megfelelő jutalmakban részesíthetné azokat, akik bizonyos gazdasági szakmában *gyakorlati* eredményt képesek felmutatni. Ha pedig a tanítók állami segélyben részesülnének, vagy gazdálkodásukhoz olcsó kölcsönt kaphatnának, bizonyára nem egy mintagazdasággá alakítaná át a rendelkezésre álló kisbirtokot.

Ha a nép látná, hogy a tanító hogyan miveli a földjeit s megtudná a tanító vasárnapi felolvasásából, hogy a gazdaságot így kezelni, mennyivel háladosabb, hasznosabb, bizonyára hűségesen követnék s így terjedne a legbiztosabban az intenzív gazdálkodás.

Ez volna leghálásabb és legolcsóbb mód az intenzív gazdálkodás terjesztésére, ami legalább is háromszor termést jelent.

R. F.

BELPOLITIKAI HIREK.

Budapest, február 7.

Országgyűlés. A képviselőház mai ülése a marosvásárhelyi véres eset napirend előtt való tárgyalásával kezdődött. Az esetre és a képviselőházi vitára vonatkozó tudósításunkat olvasóink más helyen találják. Óriási vihart támasztott a véres botrány, melynek hatását *Gulner* Gyula államtitkárnak az a kijelentése enyhítette csak, hogy a kormány rendkívül sajnálja a marosvásárhelyi eseményeket. Az államtitkár magánbecsületét kötötte szavainak igazságához. Ez az incidens fog alkalmat szolgáltatni arra nézve, hogy a választások tisztasága általánosan meg fog valósulni. Az államtitkár a kijelentéseért

pártkülönbség nélkül megéljenezték. Azután következnek a marosvásárhelyi választás ügyében beadott sürgős interpellációk.

A képviselőház tegnapi ülésén szünet után felszólalt gróf *Benyovszky* Sándor. Figyelemmel kísért fejtegetésében a kisbirtokosok érdekének védelmét hangsúlyozta. Súlyos adó nyomja a földet, amely annyit sem hoz, hogy szerencsés termés idején jó módban élhessen. Utána *Major* Ferenc aziránt interpellálta meg a kormányelnököt, hogy miért neveztek ki konzuloknak olyanokat, akiknek nincs diplomájuk a konzuli akadémiáról? A magyar fiukat sem alkalmazzák elegendő számmal. Követeljük meg azt is, hogy a konzulátusokon tudjanak magyarul, hiszen megtanulnak három-négy idegen nyelvet. Az interpellációt kiadják a kormányelnöknek.

Minisztereink Bécsben. Bécsből jelentik mai kelettel, hogy *Szell* Kálmán miniszterelnök, valamint *Hegedüs*, *Plósz*, *Cselt* és gróf *Széchenyi* miniszterek tegnap déli 12 órakor részt vettek *Anna* Mária főhercegnő ünnepélyes renúnciacióján, amelyen a magyar urak közül még gróf *Karácsonyi*, gróf *Schönbörn* és gróf *Csekonics* voltak jelen. A miniszterek a tegnap délutáni gyorsvonattal visszatértek Budapestre. *Szell* Kálmán miniszterelnök, aki Bécsben maradt, tegnap délután a bankgassei miniszteri palotában dr. *Körber* osztrák miniszterelnök látogatását fogadta. Az osztrák és magyar miniszter tanácskozásának politikai körökben nagyobb jelentőséget tulajdonítanak. Mint Bécsből értesítenek, az osztrák *Reichsrath* részéről a meglepetések még mindig nincsenek kizárva, s ezzel a lehetőséggel szemben a két állam kormányának már eleve tisztában kell lennie a teendőikkel. Arról is értesítene Bécsből, hogy *Szell* Kálmán betolyása talán még sohasem esett akkora súlylyal a latba, mint ez idő szerint.

A főrendiház ülése. A főrendiház, mint említettük, e hó 8-án, pénteken d. e. 11 órakor ülést tart. Az ülést értekezlet előzi meg. Minthogy az ülés napirendjére a háznapy-választás is ki van tűzve és e választáshoz a főrendiháznak a határozathozatalra szükséges számú tagjai jelenléte megkívánatik, az elnökség felkéri a főrendeket, hogy ez ülésen jelenjenek meg.

A katolikus autonómia. *Wlassics* Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter, tárcájának tárgyalása alkalmával — hír szerint — módot keres arra, hogy a katolikus autonómia ügyében nyilatkozzék. Az a hír, mintha a közoktatásügyi kormány csak a községi és megyei autonómiát pártolná, nem felel meg a tényeknek. Sőt ellenkezőleg, a kormány az ország autonómia álláspontján áll. A vagyoni kérdést illetően a kormány az 1848. és 1883-iki törvényekre helyezkedik, melynek szellemében a katolikus alapok és alapítványok ki nem adhatók az állam kezeléséből, az autonómiának a legszélesebb ellenőrzést biztosítani azokra nézve igen is hajlandó.

A fumei kormányzó Budapesten. Gróf Szápáry László fumei kormányzó tegnap reggel Budapestre érkezett. A délelőtti folyamán fölkereste *Szell* Ignác belügyi államtitkárt s vele hosszasan táncszózott.

Az esztergomi főispánság. A *Kruppancz* Kálmán halálával megüresedett esztergomi főispánságra egyre többen pályáznak. A legtöbben *Andrássy* János mostani alispánt emlegetik jelöltként. Azt a

hírt, hogy *Komlós* Ferenc esztergomi kanonokot neveznék ki Esztergom vármegye és város főispánjává — megcáfolják.

Polyák Béla ur inkompatibilitása. A képviselőház tegnapi ülésén történtek arra is alkalmul szolgáltak, hogy újabb összeférhetelenségi bejelentést intézzenek a Ház elnökségéhez. A bejelentő *Grossmann* Hugó (lakása Szövetség-utca 41. sz.) Elmondja, hogy ki nem egyenlíthető ellentét van azon két előadás között, amelyekben *Olay* és *Rudnyánszky* képviselők a Ház tegnapi ülésében a Polyák Béla összeférhetelenségi ügyére vonatkozó bizottsági eljárást feltüntették. Ő tehát (t. i. *Grossmann* Hugó) alkalmat akar adni a bizottságnak, hogy tisztázza ezt az ellentétet s legalább egyvel apaszsa az inkompatibilis képviselők számát. Bejelenti tehát, hogy *Polyák* Bélának a vagonkölcsonzó részvénytársaságnál elfoglalt állása a képviselőséggel összeférhetetlen.

A magyar-horvát pénzügyi egyezmény. A magyar-horvát pénzügyi egyezmény érdekében kiküldött magyar regnikoláris bizottság február 10-én délelőtt tizenegy órakor ülést tart. Az ülésen *Falk* Miksa elő fogja terjeszteni a horvát nunciura adandó válasz tervezetét.

KÜLFÖLD.

Az osztrák felirati vita. Lesz-e hát felirati vita az osztrák Reichsrathban? A csehek vezető orgánumai azt hirdetik, hogy a csehek a frónbeszéd ellen való kitogásaikat a felirati vita során akarják előadni. Különösen azt fogják azonban követelni a Körber-kormánytól, hogy a *Magyarországgal kötendő kiegyezésről szóló összes javaslatokat beterjessze.* Ezzel a taktikával a német baloldalt arra akarják kényszeríteni, hogy ebben a kérdésben való munkakedvét és munkaképességét dokumentálja.

Kormányválság Olaszországban. Ismét kormányválság van Olaszországban. A Saracco-kormány rendelettel feloszlatta a genuai munkáskamarát. Ez a feloszlátás több indítvány és interpelláció alakjában szóba került az olasz kamara tegnapi ülésén. *Fulci* képviselő indítványa így hangzott: «A kamara rosszalja a genuai munkáskamara feloszlátását.» Ezt az indítványt 318 szóval 102 ellen elfogadták. Azután *Daneo* képviselő indítványát, mely a kormányt határozottabb közigazgatási politika követésére akarta utasítani, nagy szétbóssággal elvetették. A háromnapos vita tehát nagy konfúzióval végződött. A kormány *Sonnino*, *Prinetti*, *Giolitti* és *Zanardelli*, valamint a szélsőbaloldal koalíciója ellen kisebbségben maradt, de *Sonnino* és *Prinetti* nem népszerűek a baloldalon s egyik ellenzéki csoport se képes kormányképes többséget alakítani. Saracco miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy a kamara tudassa, kinek a kezében kívánja látni az állam vezetését, hír szerint, maga a király inspirálta, aki ezzel meg akarta óvni az alkotmányos formát. A királynak ez a személyes beavatkozása valamennyi pártnál a legjobb hatást teszi. Rudini akciót akart megindítani, hogy a kormányt megmentse, de annyi nehézség gördült eléje, hogy le kellett mondania arról a szándékáról és így a Saracco-kormány bukása most már egészen bizonyosnak látszik. Kíváncsi mindenki, hogy most már ki fog következni, de teleret erre senki sem tud.

A marosvásárhelyi véres választás.

Budapest, február 7.

A tegnapi esti lapok csak kevés szóval számolhattak be arról a választásról, amely véresen végződött Marosvásárhelyen. A csendőrök *Gömöri* csendőrfőhadnagy parancsára a népközé löttek. *Három ember meghalt*, négy pedig megsebesült.

A választások eredménye különben ez: Az első kerületben megválasztották *Geréb* Béla polgármestert, a kormánypart jelöltjét 83 szótöbbséggel, a II. kerületben pedig *Bedőházy* János függetlenségi jelöltet 10 szótöbbséggel.

A véres választás a II. kerületben történt. A második kerületben, ahol nagy volt az izgatottság,

csendőrséget és egy század katonaságot rendeltek ki. A választás előtt a szociálisták nagyon izgatottan viselkedtek; a függetlenségi párthoz csatlakoztak és *Hahnel* nevű vezetőjük nyíltan izgatott a vagyonos osztály és a hivatalnokok ellen. A választók egy része, különösen a kereskedők, annyira félték az izgatott kedvtől, hogy a választás napjára elutaztak a városból.

Délben a Kossuth Lajos-tér sarkán elhaladt egy kocsi, amelyen egy szabadelvű párti ember ült. A tömeg, amelyre a csendőrök ügyeltek, hógolyóval dobálni kezdte a kocsin ülő embert. A csendőrök ezt látva, hátra akarták szorítani a tömeget, de ekkor őket is dobálni kezdték. A csendőrök még hátrább akarták szorítani a tömeget, amely ekkor nekik esett, az egyik csendőrt leteperték és kitérték két fogát, a másiknak letépték a ruháját és a combján megsebesítették. Végre le akarta a tömeg fegyverezni a csendőröket, akik e szorult helyzetükben löttek. Három ember: *Nagy* Daniel molnár, *Lengyel* Pápa János földműves és *Izsák* Gergely szobafestő tizenkét éves fia meghalt és négy veszedelmesen megsebesült. A fegyverdörrenésre a tömeg szétfutott, de az izgatottság egyre növekedett. Délután öt órakor hirdették ki, hogy *Bedőházy* Jánost 19 szótöbbséggel képviselővé választották.

A zavargás este is tartott. A tömeg beverte a Transzilvánia-szálló és *Bodola* szabadelvű párti jegyző ablakait. A városban erős őrijáratok cirkálnak. A főispán az esetről táviratban jelentést tett a belügyminiszternek, aki később táviratban részletes jelentést kért. A polgármester Budapestre utazik, hogy a belügyminiszternek részletes jelentést tegyen.

Marosvásárhelyről *Kossuth* Ferenchez a következő távirat érkezett:

Marosvásárhelyen a csendőrség négy embert és egy gyermeket agyonlőtt. Szuronyt is használtak. Ok nem volt rá; egy kormánypartit abugoltak. Vérengzés híre a polgárságban óriás felháborodást keltett, követelik a választás elhalasztását.

A függetlenségi és 48-as pártban, mint egy reggeli lap jelenti, az eset óriási felháborodást keltett, annál is inkább, mert a párt kiküldöttjei, *dr. Barabás* Béla és *dr. Pichler* Győző több nappal ezelőtt már azzal a hírrel jöttek vissza Marosvásárhelyről, hogy a hatóság mindent kész és a polgárság attól tart, hogy vér fog folyni. A függetlenségi párt a legnagyobb energiával fogja követelni a legnépáldásabb megtorlását az erőszaknak és ebben az irányban mindjárt a napirend előtt ma, csütörtökön megkezdí az akciót.

Amint előre látni lehetett, a marosvásárhelyi véres választás esete foglalkoztatta a mai ülésen a képviselőházat is. E tárgyban napirend előtt felszólal:

Kossuth Ferenc: T. Ház! Én mindig nyugodtan szoktam beszélni. De vannak körülmények, midőn föl kell háborodnom. (Ugy van!) Midőn Marosvásárhelyen magyarokat lönek agyon. (Ugy van! a szélsőbalon.) Két képviselőtársam szavai bizonyítják a választások visszaéléseit. (Közbekiáltások: Gyilkosok a csendőrök.) Főolvasza szóló a hozzá intézett sürgönyt, amit Marosvásárhelyről kapott. Kérde szólni, hová jutunk ily körülmények közt. Hisz békés viszonyok közt élünk s mégis lövöldözik az embereket! A belügyminiszter rendeletére közegei semmit sem adnak. Hallatlan botrány ez! (Ugy van! a baloldalon.) Megbotránkozik azon, hogy a kormány nem képes közegeit arra kényszeríteni, hogy rendeleteit végre hajtsa. Jól tudja a kormány, hogy szólnak jut mindig ama szomorú szerep, hogy a visszaéléseket a Házban fölhozza. — Az igaz tényállás az, hogy a kormány vidéki közegei semmibe sem veszik, gunyitárgvá teszik a kormányelnök rendeletét! Es tűri ezt a kormányelnök? Hogy van az, hogy éppen abban a kerületben, ahol a kormány jelöltjének győzelme biztosnak látszott, nem történt semmi törvényellenes, a függetlenségi pártot tehát itt sem lehet erőszakkal valódi, amíg a másik kerületben, ahol a függetlenségi jelölt győzelme volt bizonyos, ott történik a vérengzés. Hogy lehet az, hogy magyar ember löjön magyar emberre. (Főkiáltások: Szégyen! Gyalázat!) Napokkal ezelőtt azt referálták szólnak *Pichler* és

Barabás, hogy a választás törvényes lesz, vér nem fog folyni. Mégis az ellenkező történt! A függetlenségi párt erőt érez magában, hogy a kormányt teljességre vonja.

Tóth János: Disznóság ez az erőszakoskodás. (Óriási zaj!)

Elnök: Tóth Jánost rendreutasítja.

Kossuth Ferenc: A legszigorubb vizsgálatot követeli s azok megbüntetését, akik vért ontottak.

Lázár Árpád: Akasztófára valók.

Elnök: Lázárt rendreutasítja.

Kossuth Ferenc: Még egyszer a leghatározottabban követeli a megtorlást, a szigorú, a példás megtorlást. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Thaly Kálmán: Utal arra, hogy még a higgadt Kossuthban is felforr a vér. Mindenben egyetért Kossuthal. A kormány az ilyen választásokkal saját tekintélyét ássa alá. Szólvédelmébe veszi a miniszterelnököt, akit már 40 éve ismer. Szólvédelmébe veszi a marosvásárhelyi főispán az oka. Ez először függetlenségi volt s elve megtagadása árán jutott mandátumhoz. Talán ez követte el csupa tulbuzgóságából a visszaéléseket. Katonáságra nincs szükség, mert hisz a magyar nép oly higgadt. (Derűtség, ellentmondások.) Meglehet, hogy a csendőrpáncsnok is hibás. Konstatálja, hogy a fekete sárga barcolt jelen esetben a magyar ellen. (Ugy van.) Lehet, hogy Bécsből jött a parancsolat, hogy itt is föl kell forgatni a nyugodt állapotokat, hogy a felizgatott népet ok legyen elnyomni. (gaz! Ugy van!) Történelmi adatokat emlit szólni, amelyek azt mutatják, hogy mindig magyar vér folyt az osztrák érdekért. (Ugy van! Ugy van! balról.) Szólvédelmébe veszi a legszigorubb vizsgálatot követeli. (Zaj. Elnök csenget.) Addig nem tudunk nyugodtak lenni, még azt meg nem torolják. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Csavolszky Lajos: A jog, törvény és igazság szép szavai alul kitért most a korrupció, a régi állapot hatványozottab mértékben. — Hogy még eddig nem történt a mostani kormány alatt ilyen botrány annak oka az, hogy még eddig nem volt oka rá. De a két-színűség növekedett. A választást szólvédelmébe veszi a példás megtorlást követel, amely a nemzetet kiengesztelje. Ez a választás halála lehet a kabinetnek.

Pichler Győző: Először rá akar mutatni arra, hogy a választás előtt a marosvásárhelyi állapotok miyének voltak. Szólvédelmébe veszi a választás előtt tíz nappal halotta, hogy minden erőszakot fel fog használni az ottani közege a kormánynak, hogy *Bedőházyt* meg ne válasszák. Minden előre volt készítve hogy a gázságot végrehajtsák. Es e gázságok gázsága *Mikó* főispán.

Elnök: *Pichler*t rendreutasítja. (Óriási zaj a bal- és jobboldalon. Elnök csenget.)

Főkiáltások a baloldalon: Nincs oka rendreutasítani. (Óriási zaj. Elnök csenget.)

Pichler Győző: Ő a rendszerre mondta, hogy gázság.

Elnök: Figyelmezteti szólni, hogy ahhoz a kérdéshez, amelyért már rendreutasította, nincs joga szólni.

Pichler Győző: Előre látható volt az a vérengzés, mert ott, ahol a képviselő elvtagadás utján jut a Házba, nem lehet csodálni a csendőrszuronyt. Nagyobb gázságot nem követtek el még választásoknál, mint itt...

Közbekiáltások: Hát 96-ban?

Pichler Győző: Nema magam beszélek, de *Erdély* nevében.

Szentiványi Kálmán közbeszólni: A zajtól nem halani semmit.

Pichler: Közbeszólni könnyű, szólvédelmébe veszi a Házban. *Bedő* is, *Szentiványi* is elhagyta pártját, tehát similis simile gaudet. Azt akarja még mondani, hogy a mostani kormány sem különb az előbbinél. (Óriási zaj. Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Lukács László pénzügyminiszter óriási zaj közt kezd beszélni.

Bartha Miklós: Hogy történt Egerben a választás? (Halljuk! a baloldalon.)

Lukács László: A marosvásárhelyi választás igazságos.

Egy hang balról: Mint az egri.

Lukács László: Kötelessége fölcsófolni csak azért, hogy ismervén a miniszterelnök fölfogását, kijelentse, hogy a vizsgálat meg fog indulni.

Fölkiáltások balról: Gondoljuk.

Lukács László: De ma még nem lehet végleg nyilatkozni.

Pichler Győző: Küldjék ki a kormányt a vizsgálatra.

Lukács László: A miniszterelnök nevében, — bár meghatalmazás nélkül — a legszigorubb vizsgálatot ígéri. (Zaj a baloldalon.) Kéri, hogy Gulner Gyula mondassa el véleményét.

Hangok balról: Nem lehet.

Pichler Győző: Tiltakozik az ellen, hogy a Házban miniszteri megbízottak szerepeljenek.

Lukács László: Nem arról van szó. De Gulner az egyedül alkalmas arra, hogy beszéljen a miniszterelnök helyett.

Gulner Gyula: Mikor a miniszter jelen nem lehet, államtitkárja beszélhet, de nem napirend előtt. Napirend előtt csak elnöki engedelemmel szabad. Ezért kért engedelmet. (Helyes a jobboldalon.) Ne vegye a Ház válaszát úgy, mint a miniszterelnökét. A kérdés egyoldalú még, a kormány még nem kapott hivatalos értesítést. E kérdésben nincs mit titkolni a kormánynak. Mert ha van valaki, aki sajnálja a történeteket, az első sorban a kormány. (Eljenzés a jobboldalon.) Nem érti tehát a mai nagy felháborodást. Tudja a Ház, hogy hivatalos jelentés még nincs.

Pichler Győző: Ott voltunk, tudjuk...

Gulner Gyula: Vizsgálat előtt nem tartozom hínni senkinek... Reflektál Kossuth ama szavaira, hogy a kormány közegeinek nem tud parancsolni. Mikor szóló a választásról értesült, táviratozott M.-Vásárhelyre.

Egy hang balról: Mért nem küldött valakit le.

Gulner Gyula fölolvasson egy táviratot, amelyet a polgármestertől kapott, amelyben ez kimerítő jelentést ígér. Fölolvassa ezt a jelentést, amely úgy mondja el a vérengzés okát, hogy a csendőrök megrohanták. Amíg a vizsgálatot meg nem indítják, addig szóló érdemileg nem nyilatkozhatik. A csendőrök hatósági intézkedés nélkül használták a fegyvert.

Hentaller Lajos: Endrey és Kubik is küldött sürgőnyt a belügyminisztériumhoz.

Gulner Gyula: Nem láttam. Etelemben becsültes voltam, hazudni nem szoktam. (Eljenzés az egész Házban.) Minden insinüciót visszautasít. Függeszse föl a Ház ítéletet, míg a vizsgálat be nem fejeződik. A bűnösök szigorú megbüntetését ígéri. (Helyeslés az egész Házban.) Meggyőződésében változás nem állott. Amit ő igazságnak tart, most sem tagadja meg azt. (Eljenzés és taps.)

Hentaller Lajos: Nem akarta gyanúsítani Gulnert. (Helyeslés.)

Elnök: Az ülést öt percre felfüggesztli.

Az ülés tovább folyik.

FŐVÁROS.

Az őrlési forgalom visszaállítása.

— A főváros közgyűlése. —

A székesfőváros tegnapi közgyűlése csodálatos jelenségeket tár elő. Az összeröhötletlenségről van szó s feláll egy ur, aki azt mondja: ne vegyük tudomásul a polgármesteri választ; ne engedjük csúrnicsavarni a dolgokat; aki öcszetelhetetlen, az mondjon le vagy a szerződéséről, vagy a mandátumáról. A közgyűlés óriás többsége 189 kilenc ellen ezt a biztatást nem fogadta el, hanem tudomásul vette a polgármester választát, amely a mult inkompatibilis eseteire fátyolt borít, a jövőben ígér mindent.

Ugyanez a törvényhatóság közvetlenül azután az őrlési forgalom engedélyének visszaállítását tárgyalta annak az értekezletnek a megállapodásai alapján, amely tavaly június 12. és 18-án volt. A tavalyi értekezlet, amelyen a budapesti tőzsde és a malmok képviselői domináltak, a főváros szempontjából föltétlenül szükségesnek mondotta ki, hogy a város az őrlési forgalom engedélyének visszaállítása végett lépéseket tegyen. Az őrlési forgalom visszaállítása — így mondották azok, akik mindenáron be akarták ug-

ratni a várost — Budapestnek egzisztenciális érdeke. Kereskedelme, ipara, vámbevételei, adójövedelme, egész háztartása óriás módon megszenvedti az őrlési forgalom megszüntetését. S addig mondogatták ezt, míg a főváros, amelynek törvényhatósági termében tulteng a merkantilis érdek, csakugyan lépé ment s állást foglalt az őrlési forgalom visszaállítása mellett.

A tanácshoz Fenyvesi Adolf és társai indítványt nyújtottak be, amelynek lényege az, hogy az őrlési forgalom megszűnése a fővárosi malmok gyarapodását, ezzel a főváros kereskedelmi, szállítási, raktározási és munkási érdekeit érzékenyen sérti, nagy veszteséget okoz a főváros háztartásának. A főváros tehát sürgős felirattal forduljon a kormányhoz, hogy az őrlési forgalmat racionális, úgy a termelők, mint a malmok érdekeit megóvó szabályozás mellett mielőbb újból léptesse életbe.

Az indítványt Fenyvesi nagy körülírással megokolta, újból és újból annak a hangoztatásával, hogy az őrlési forgalom megszűnése a kereskedelemnek s különösen a fővárosi malmoknak okoz «kiszámíthatatlan» károkat. Hasonló szellemű volt dr. Springer Ferenc beszéde, aki után Polányi Géza szólalt föl az indítvány mellett.

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

— Az eszményi gyalogjáró járuléka. Az eszményi gyalogjáró tulajdonképp csak a szabályozási tervekben található, a valóságos életben többnyire egyszerű és keskeny szegélykő alakjában jelentkezik. Valóságos gyalogjáróvá akkor lesz, ha a tervezett szabályozás, illetőleg utcaszélesítés végre lesz hajtva. A tanács mindamellett, amikor az eszményi gyalogjáró segélykővet lerakítja, kiveti a majdan kiépítendő gyalogut burkolási járulékat is. Ezt a követést több telektulajdonos méltánytalannak találta s a járulék törlesztését kérte, amit a tanács megtagadott. Így az eszményi gyalogjáró ügye a közgyűlés elé kerül, mert a tulajdonosok egyáltalán nem hajlandók a nem létező ut árát előlegezni a fővárosnak.

— Az óbudai temető veszedelme. Az óbudai temetőben a főváros most akart új halottas házat építeni. Az erre a célra kiszemelt terület körül levő sírboltokban azonban egy idő óta veszedelmes repedéseket vettek észre, amikből azt következtették, hogy a talaj meglazult. A tanács utasítására szakértő bizottság járt a helyszínen s konstataciókat, hogy a sírboltok alatt levő, továbbá az új halottas ház helyéről a bizottság a nagyobb mérvű csuszamlás ellen elrendelte a szükséges óvintézkedéseket.

— A gyógyforrások védelme. A földművelésügyi miniszter tavaly rendeletet adott ki a gyógyforrások védelme tárgyában. Elrendelte, hogyha valamely gyógyforrás külső vagy belső védőterületén földmunka végzése közben forrás fakadna föl, a munkát azonnal abba kell hagyni, nehogy az anyaforrás megrongálódjék. A főváros ezt a rendeletet mindaddig nem hajtotta végre. A Ráczfűrdő tulajdonosa ma arra kérte a fővárost, hogy a nagyon fontos rendeletet a tanács mielőbb léptesse életbe, már csak a Ráczfűrdő érdekében is.

VIDÉKI KÖZÉLET.

A jótékony mint álarc.

Budapest, febr. 7.

Zmejanovits Gábor verseci püspök egy temesvári német lapban levelet tett közzé, amelyben támadásokat intéz Brankovics pátriarcha ellen, magáról azt írván, hogy teljesen egészséges, összes jövedelmeit pedig annyira a jótékonyágnak szenteli, hogy nélkülözéseket szenved.

Erre vonatkozólag beavatott kézből veszszük a következő Versecről származó közleményt:

A püspök ur levele, nem apokrif, eltekintve a személyeskedő tartalmától, számos okból provokálja a nyilvános bírálatot és Zmejanovits püspök ügye e levél után botrány nélkül érdemleg elintézetlenül nem maradhat.

Zmejanovits, verseci püspök ur a patriarchához írásbeli jelentést adott be, tudára adva a patriarchának, hogy tényleg beteg és hogy gyógyulást keresendő, püspöki megyéjét bizonytalan időre elhagyni és az egyik esperesének átadni kénytelen volt! E hivatalos jelentés szerint tehát a püspök ur csakugyan beteg; hogy milyen beteg, az mellékes dolog. Ezzel ellentétben a püspök urnak a «Temesvári Zeitung»-ban megjelent levele szerint a püspök ur teljesen ép, egészséges és a saját állítása szerint a püspök urat csakis «fog- és tyukszemfájás» gyötri: ergo a püspök ur

csakis a tyukszem- és a fogfájás miatt hagyta el püspöki megyéjét és palotáját és félrevonult állásából, hogy a 12.000 forint püspöki fizetését áldásosabban oszthassa meg a szegények között, továbbá a jótékonyágot intenzívebben gyakorolhassa.

Hát ez a jótékonyág nagyon szép és elismerésre méltó dolog lenne különösen akkor, ha első sorban igaz lenne és ha a püspök a biblia parancsolatjához tartaná magát, amely szerint a *balkezesnek soha sem kell tudnia, hogy mit csinál a jobb*. Ámde a püspök ur jótékonyágával nyilvánosan kérkedik és az állítólagos jótékonyága nagyon gyanús szaga, azért is, mivel a püspök ur jótékonyágának soha seholy nyoma nem akadt.

A püspök ur elfeledkezett, hogy ő az ország *dignitarius*a s hogy püspöki méltóságát még a jótékonyág kedvéért sem ránthassa sárba, mert ha igaz lenne a püspök ur levelének tartalma, akkor könnyen megeshetik még az is, hogy a püspök urat nem-sokára látni fogjuk a Podmaniczky-utcai kenyérszótolt tőzsközönségében és hogy a 12.000 frt évi fizetéssel és palotával díjazott verseci püspök a temesvári nazarenus püspök példáját fogja követni.

Zmejanovits püspök ur a püspöki méltóságot földig alázza a levelében foglalt azon kijelentésével, hogy *elég önfeláldozás szerb püspökké lenni*. E vérlázító kifakadás csak úgy érthető meg, ha a püspök urnak a «Temesvári Zeitung»-ban megjelent levelében a patriarchára vonatkozó kifakadásait és azoknak rosszlelkű célzatát megfigyeljük. Zmejanovits püspök ur nemcsak piacra viszi a saját jótékonyágát, hanem minden ok és összefüggés nélkül szembe állítja magát a patriarchával, azt mondva, hogy a patriarcha milliókat harácsol össze s hogy a jótékonyágot szélesebben is gyakorolhatja ugyan, de azért «belső érték dolgában mögötte nem áll».

Ha a verseci püspök urra önfeláldozás volt szerb püspökké lenni, holott még rövid idő előtt egy ismeretgrói gazdasági alkalmazottja és annak utána tábori pap volt, kérdjük, miért nem megy vissza régi pályájára, talán ott megszűnik a fog és tyukszemfájás is! Ezt a szívességet is bizonyára megteszi neki boszniai összekötetési révén az, aki a patriarchát reá bírta, hogy Zmejanovits Gábort verseci püspökké választassa.

Brankovits György patriarcha saját jótékonyágával nem kérkedik; sőt még a hivatalos lapja is sokszor agyonhallgatja a jótékony adományokat, pedig hát úgy áll a dolog, hogy Brankovits patriarcha egymagában többet adott eddig közmívelődési és egyéb jótékony célokra, min, az összes eddigi szerb metropoliták együttvéve két évszázad alatt! Ennek a jólelkű adakozásnak egy félreismertetlen árnyoldala van, tudniillik az, hogy a patriarcha az adományait nem a verseci püspök ur klikkjének adja, hanem jótékony t. i. *közcélra*. És mi biztosak vagyunk abban, hogyha Brankovits patriarcha az eddigi jótékony adományainak csak harmadát a verseci püspök ur fegyvertársainak adta volna, úgy ezek a rosszindulatu támadók a patriarchát már életében szentté avatták volna fel.

Az ismert dr. Rádits Emilian t. i. Zmejanovits püspök pártfogoltja, mint a verseci püspök megyében levő két szerb zárda volt és most elcsapott főnöke a püspök ur célzatos elnézésének segélyével a nevezett két zárdat vagyoniilag tönkre tette úgy, hogy az egyiknek százakra rug csak a hitelezés száma. Hogy fogalma legyen a közönségnek a visszaélés nagyságáról, elég lesz megemlíteni, hogy a gyógyszerári számla és különösen a parfümekre elköltött pénz cirka ezer koronát tesz ki.

A verseci püspök ur szélnek eresztve a cselédjeit és udvartartását, maga is a nevezett zárdába vonult és ott élt mindaddig, míg a parfümös kolostorí levegő fojtóvá nem vált s míg a zárda hitelezőszorongatni nem kezdtek.

A kongresszusi választmány albizottsága Zmejanovics püspöknek a patriarcha elleni ügyét tételesenként a helyszínen derítette ki és hogy elfogulatlanul és tárgyilagosan ejtetett meg — erre elégséges garanciát nyújt Jagics József országgyűlési képviselőnek az egyénisége, aki hónapokon át dolgozott az ügyállás kiderítése és a jelentés elkészítése körül.

Hogy ezt az ügyet ki illetékes érdemleg eldönteni, ez alkalommal nem kutatjuk, hogy a vallás,

ügyi kormány nyilvánvaló mulasztást követ el már a huza-vona által is, az kétségtelen, annyival inkább, mert csak e mulasztásnak fattyuhajtása Zmejanovits püspök levele és a levél által elkövetett újabb botrány, amelyet lehetővé tett a fentén kívül a vallásügyi kormány azon eljárása is, hogy a kongresszusi választmány és a püspöki zsinat kezeit kötve tartja. Talán akad még valaki, aki ezt a kötetet fel fogja oldani, de erről majd máskor.

(Hivatalvesztésre ítélt főszolgabíró.)

Esztergom vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya az állásától felüggesztett *Reviczky Győző* esztergomjárásai főszolgabíró a járásbeli bányaparvállalatoktól éveken át fölvetett illetéktelen napidíjak, kölcsönök, jutalmak ellogadásáért, hivatalos pénzek hosszabb visszatartásáért és hivatalbeli felületességéért nyugdíjigénye fönntartásával hivatalvesztésre ítélte.

(Debrecen a képviselőházhoz.)

Az 1868. évi XLIV. a nemzeti egyenjogúságról szóló törvény-cikk módosítása tárgyában a január 31-én tartott közgyűlés határozatából az országgyűléshez feliratot intézett Debrecen törvényhatósága is, melyvel Háromszék vármegye, az idegen nemzetiségek által szorongatott kis székelység megyéjének hazafiás kérelmét támogatják a törvényhozótestület előtt. A feliratot e napokban küldik fel a képviselőház elnökéhez. Itt emlíjük meg, hogy *Szabó József* főszámvévőt a januári közgyűlés nyugdíjazta. Kinevezte új főszámvévőnek *Roncik Lajos* kulturtanácsnokot, ki eddig is helyettesítette a főszámvévőt. Az új főszámvévőt letette a hivatalos esküt.

(*Somogy vármegye*) közigazgatási bizottságának ülésén a főorvos jelentette, hogy a közegészségügyi állapot rosszabbodott. Különösen az influenza dühöngött járványszerűleg. A pénzügyigazgató jelentése szerint 67.627 korona adót fizettek be. *Cserly Mihály* alsóki körjegyzőt hivatalvesztésre ítélték.

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap este nyolc oldal terjedelemben

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva

Egy hónapra	1 korona	—	fillér
Negyed évre	2	—	—
Fél	6	—	—
Egész	12	—	—

Vidéken, postai küldéssel:

Egy hónapra	1 korona	20 fillér
Negyed évre	3	60
Fél	7	—
Egész	14	—

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohányüzletben.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjen.

Különösen figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy egy az előfizetés megújításánál, valamint minden reklamáció, lakhelyváltozás és a lap szétküldésére vonatkozó egyéb felszólalásnál egy címszalagot mellékelni sziveskedjenek.

TÁVIRATOK.

Sándor király Szófiában.

Szófia, febr. 7. Az a hír, hogy *Sándor* szerb király legközelebb látogatást akarna tenni Szófiában, nem felel meg a valóságnak.

A burok harca.

London, febr. 7. Mint a Reuter-ügynökség Bloemfonteinből jelenti, *Devett Péter*, a transzvali békebizottság elnöke, *Devett Keresztély*hez a bur tábornokhoz azt a kérést intézte, hogy adja meg magát.

Hága, febr. 7. *Krüger* Elofnak, az elnök fivérének a feleségét az angolok agyonlőtték, mert meg akarta akadályozni, hogy férjét fogságba vigyék.

London, febr. 7. *Vilmos* császár lord *Robert*et a fekete sasrenddel tüntette ki. Ez a kiüntetés határozottan annak jele, hogy a német császár állást foglalt a transzvali kérdésben.

A kínai főbűnösök kivégzése.

Peking, február 7. Hír szerint a követek abban állapodtak meg, hogy az első listában megnevezett 11 idegenellenes vezérember közül négynek a kivégzését fogják követelni. Ez a négy ember a következő: *Juhsien*, *Jungman*, *Csamsucsiu* és herceg *Lien*.

Képviselőválasztások Bulgáriában.

Szófia, febr. 7. A szobranje mandátumaiért rendkívül heves választási küzdelem fejlődött. Mindössze 167 képviselőt választanak, ennyi tagja van a szobranjenak, de több mint nyolcszáz képviselőjelölt pályázik. Tatar-Bazardsikban és Sztara-Zagosaban, a lapok jelentése szerint, két embert megöltek. *Petrov* miniszterelnök szigorú utasítást adott a rendőrségnek a választási zavarok megakadályozására.

NAPIHIREK.

Budapest, február 7.

— (József főherceg unokája.) *Regensburg*-ból jelentik, hogy *Thurn* és *Taxis* herceg újszülött gyermekének, József főherceg unokájának szombaton lesz a keresztelője. A kis hercegnek *Fülöp* orleánsi herceg lesz a keresztapja s a keresztanyja a *Lajos Fülöp* *Maria* *Frigyes* *József* *Miksa* *Antal* *Ignatius* *Lamoralt* neveket fogja kapni.

— (Zrinyi szobor Szigetvárott.) Somogy vármegyében kezveletes mozgalom indult meg. A szigeti omladékok közé ércszobrot akarnak állítani *Zrinyi* *Miklósnak*. Az eszme propagálásában maga *Szigetvár* városa állott a mozgalom élére. De a kis város csak erkölcsi erővel foglalt állást a Zrinyi-szobor érdekében, mert magam tudja a szobor költségeit előteremteni. Támogatásra volna szüksége, ezért fordult a nagyközönséghez, hogy ne maradjon továbbra is jeltemen a szigeti várron.

— (Segítség a szegényeken.) Tudvalevő, hogy gróf *Károlyi* *Sándorné* kezdeményezésére nemrég mozgalom indult az iránt, hogy a Józsefváros főúri köréi is résztvegyenek a szegények gyámolítása érdekében. A grófnő felhívása élénk visszhangra talált s eddig 8000 korona készpénzt és nagyobb mennyiségű ruhaneműt eredményezett. Az adományokat már át is szolgáltatták a VIII. kerületi általános közjótékonyági egyesület részére, a VIII. kerületi előljárásnak. — A X. kerület is buzgólkodik a nyomor enyhítésén ugyanis a X. kerületi előljárás megalkototta a X. kerületi közjótékonyági egyesületet s a népközlőhát, ahol átlag száz ember kap napjában ingyenes ellátást. A római katolikus plebániának is nagy érdeme van a szegények segítésében, mert a templomban összegyűlt könyöradományokból naponként százötvenkétszáz embert látnak el kenyérral.

— (Nevvvenhat honvédtiszt a Toldy-Körben.) Pozsonyi levelezőnk érdekes eseményről ad hírt. Az ott állomásozó honvédtisztek számszerint negyvenhatan, beléptek a *Toldy-Körbe* *Kiss* *Zsigmond* ezredes átiratában jelentette be a kör választmányának a tisztek belépését. A kör küldöttségileg fogja üdvözölni a belépő honvédtiszteket.

— (Nagy tűz Bakuban.) Pétervári távirat jelenti, hogy *Bakuban* a Kaspri- és Fekete-tengeri társaság raktáraiban tűz támadt. A raktárakban 6 millió pud *petroleum* volt elraktározva. A lángok csakhamar átcsaptak a többi három raktárba is, amelyekbe 12 millió pud *petroleum* volt. A munkáslakások mind elpusztultak. Eddig 20 megsemmesedett holttestet találtak s ötvennél több ember szenvedett súlyos sérülést. Négy száz munkás-család kuldusbotra jutott. Mint egy újabb távirat jelenti: a raktárak még folyton égnek és a szomszéd *petroleum* tartók nagy veszedelemben forognak. Az egész környéken nagy rémület uralkodik. Eddig *Balakhánban* a *Melikorosz* cégnek négy forrása, a *Kaspri- és feketetengeri* társaságnak két forrása és a *Ralszki* és *örökösei* cégnek két forrása pusztult el a tűzvész következtében.

— (A lilomkirálynő esküvője.) A hágai királyi kert legszebb virágzását ime keblébe tüzi egy boldog ifju, aki felé ma a kontinens fiatal lovagjainak annyi irigykedő sohaja száll. A lilomkirálynő menyegzőjét üli. Szébb, poétikusabb nevet ennél *Hollandia* ifju királynőjének nem is találhatott volna a trubadurok zengő nyelve. A lilomkirálynő! Az a szép, karcsu, fehér, mosolygó leány, maga a poézis, az üde,

virágzó, fejedelmi fiatalság. Szívébe van zárva népének és mindeneknek, mert oh, a fiatalság varázsa nagy és *Vilma* királynő uralkodik ma mindenek felett, a mi szíveinken is. Az egész világ rokonszenve fordul ma a hágai fejedelmi nász felé, hol menyegzőjére megy a lilomkirálynő, hogy holnapra a boldogság fehér asszonya legyen ő is. Tavasz van hát *Hollandia*-ban, ékes tavaszát üli az ifjuság, a boldogság, a szerelem. A lilomkirálynő utján, mely odavezet a földi boldogság szentélyéhez, a templomoltárhoz, frissen fakadt, mosolygó virágok hullanak, a boldog sejtelmek színes virágai. Tavasz van. A lilomkirálynő menyegzőre megy...

— (A segédjegyzők kardbojtja.) Többször volt szó arról, hogy a községi segédjegyzők a tartalékos tiszti (hadapródi) rendfokozat elnyerésétől elzártnak, vagyis társadalmi állásuk nem tekintetik megfelelőnek a tiszti állás tekintélyével. Most arról értesülünk, hogy ebben a kérdésben a hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg akképp határozott, hogy olyan segédjegyzők, akiket a községek élethossziglan választanak meg s akik egyébként is teljesen megfelelnek s az előirt jövedelemmel rendelkeznek, a tartalékos tiszti (hadapródi) rendfokozat elnyerésétől el nem zárandók, ellenben oly segédjegyzők polgári állása, akiket a jegyző fogad fel s akik eszerint csak ideiglenesen vannak alkalmazva, a tiszti (hadapródi) rendfokozattal össze nem egyezhetők tekintendők.

— (A kassai gyalogezred ünnepe.) A Kassán állomásozó 34. gyalogezred tisztikara és legénysége most ünnepelte meg az 1864-iki königbergi és jagellói csaták évfordulóját. Az ezred nagy győzelmet aratott abban a dandárban, melyet a hadi történelem *vas-dandár* címen említ. (34. 30 ezred és a 18 vadászszázalaj). Az ünnepen képviseltette magát *II. Vilmos* német császár is *Bülow* porosz katonai attaséval. A 34. gyalogezred ugyanis a német császár nevével viseli és a császár a tulajdonosa. Az ünnep a helyőrségi templomban tartott istentisztelettel kezdődött, amelyen *Bubics* *Zsigmond* püspök celebrált s amelyen jelen volt a tisztikar és legénység teljes számban. Azután a kaszárnya udvarán a díszbe öltözött legénység elénekelt az ezredindulót. Majd *Appel* ezredes beszédet intézett a legénységhez. Délben nagy lakoma volt a tiszti kaszinóban, amelyen jelen volt *Péchy* *Zsigmond* főispán, *Münster* *Tivadar* polgármester, *Rakovszky* alispán, *Geisler*, *Radama* és *Fiala* tábornokok.

— (A Dunaról.) A földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a víz-állás apadóban van. Budapesten a vízmagasság 9 centiméternyi emelkedés mellett 165 centiméteren áll, a jégviszonyok változatlanok. Megemlítjük itt, hogy a *Tisza* *Csongrádnál* zajlik, míg *Szegeden* hatalmas eltorlaszolódott s ennek következtében némely helyen óriási duzzadás van. Így *Mákon* tegnap óta 2 méterrel emelkedett a víz, de sehol eddig veszedelemtől tartani nem kell.

— (Elbocsátott munkások.) Az egész fővárosban széles körben folyik a jótékonyság akciója. Mindenki siet, hogy a nyomorúság enyhítésére hozzájárulhasson a maga adományával, de hiába! Amit az irgalmasság enyhít, azt az üzleti pangás lerontja. Nincs munka, ez a panasz hangja mindentelő. A X. kerületi előljárás tegnap azt jelentette a tanácsnak, hogy a kerület gyáraiban és ipartelepein alkalmazott munkások tetemes részét el kellett bocsátani, mert nincs munka. A téglagyarak és a magyar államvasutak gépgyára is igen sok munkást bocsátott el ugyanezért. Az elbocsátott munkások egy része vidékre ment, másik része itt maradt.

— (Új magyar honpolgar.) Báró *Waldbott* *Frigyes* toicsvai nagypolitikosnak a király kitűnő érdemei jutalmául a magyar állampolgárságot ünnepeles formában adományozta. Az erről szóló oklevelet a múlt héten kapta meg a báró s ugyancsak a múlt héten tette le *Matolay* *Etele* alispán előtt a honpolgári esküt. *Waldbott* *Frigyes* egyik legteljesebb harcosa a *Hegyalja* rekonsztrukciója nagy küzdelmének. Ő maga német születésű, de családját egészen magyarnak nevelte s gyermekeit a mostani népszámláláskor mind magyar anyanyelvűeknek íratta be.

— (Mi a konzulátus dolga?) Egy hallei kereskedő azzal a kéréssel fordult a moszkvai német konzulhoz, hogy tudassa vele, honnan szerezhetne legjobban és legolcsóbban oroszországi hűvelyes veteményeket. A konzul erre azt felelte a kereskedőnek, hogy nem a konzulátus dolga oly orosz termékek kivitelét előmozdítani, amelyeket Németország is produkál.

— (Papp Béla halála után.) Hiéna természet az, amely a sirban porladó csontokból is kész hasznosot huzni. Budapesten, a Kerepesi-úton valami élelmes vállalkozó Papp Béla kivégeztetését mutogatja. Ez az ő dolga, ha bár izléstelen az ilyen szomorú esettel rontani a kedélyeket, de már azt még sem kellene megengedni, hogy a bolt-ablakban ezt így hirdesse:

Ecce homo Ecce homo
Papp Béla kivégeztetése

Elvárjuk a rendőrségtől, hogy a botrányos felírást távolítsa el. — Itt említjük meg, hogy a szerencsétlen véget ért szatmári földbirtokosnak ismét újabb ingatlana felett ütök meg e hó 11-én hőtől a dobot. Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság ugyanis Papp Béla 16.940 korona tartozása fejében elárverezeti batizi birtokát. Az árverés délelőtt kilenc órakor lesz.

— (Gyászrovat.) Miletics Szvetozárt tegnap nagy pompával temették el a szerbek. A szerbiai szerbek hatalmas habérkoszort hoztak piros-kék-tehér szalaggal. A templomban Popovics Bozsidar pap és dr. Vučević Ilés ügyvéd tartottak beszédeket. Ezután megindult a gyászmenet. A városház előtti téren a hőivartársági szerbek nevében dr. Miladinovic rumai ügyvéd és a szerb Om'adina nevében Boksan jogász beszélt; vértanuként tüntették fel Mileticset.

Borsodi Latinovits Lázár 48-as honvéd, később cs. és kir. huszárlóhadnagy, nyugalmazott kataszteri biztos. Borsod nagyközség bírja, február 4-én hetvenkét esztendősen meghalt Borsodon.

Gulden György nyugalmazott gazdatiszt, e hó 6-án, életének 72-ik évében elhunyt.

— (Osztálysorsjáték.) Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

30.000 koronát nyer 59274.
10.000 koronát nyert 1205.
5000 koronát nyertek 89083 98003.
2000 koronát nyertek 5240 78822 87646 93082.
1000 koronát nyertek 14193 44551 57605 94940.
500 koronát nyertek: 451 1756 3714 5390 6405
8820 10059 10423 10756 17091 14365 19864 20070
25979 27880 29927 39083 44524 45102 53099 56071
57752 59191 62549 62820 67432 72209 73502 79902
80405 87600 97906 98508.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— (Kétszáz ezer koronás örökség.) Nagy elégedetlenséget keltett Petrány János Kolozs vármegye nemrég elhunyt tisztii ügyészének végrendelete hátramaradt rokonsága köztében. Az elhunyt tisztii ügyész mintegy kétszáz ezer koronányi vagyonát a nagyszabasi Astra kultúregyesületnek és több más oláh egyesületnek hagyta. Valamennyi rokonát kitagadta az örökségből. A végrendelet tárgyalásánál azonban oly fontos alaki hiányokat találtak a végrendeletben, hogy a rokonok megbízott ügyvédjük dr. Tábor Sándor útján pört indítottak a végrendelet megsemmisítésére.

— (Pörül jart kivándorlási ügynök.) Krebs György leidesheimi (Németország) lakos 61 bácsmezei földmivest, köztük sok nő s gyermeket is Németországba akart szállítani, gazdasági munkára. Minthogy Krebsnek a kivándorlás közvevitésére engedélye nincsen és a munkások feltogadása az ottani hatóságok tudomása nélkül szabályellenesen történt, a rendőség őket Budapesten feltartóztatta. A földmivesteket még ma vasuton hazaszállította, Krebs ellen pedig engedelem nélkül üzött ki-kivándorlás közvevitése miatt a kihágási eljárást megindította.

— (Kettős öngyilkosság.) Többször volt már szó arról, hogy Czuczány Erzsébet jászberényi születésű 21 éves pénztárosnő és Kovacs Erzsébet nevű barátjánője eltűnt a fővárosból. Az illetők még a múlt hó 21-én lakást vettek föl a Netelejs-utca 24. számú házban, a III. emeleten. E hó 3-án mind a ketten megjelentek a házmeztérnél s elkérték a lakás kulcsát, hogy még az nap beköltözködjék. Ez óta senki nem látta őket. Ma reggel a házmeztér felment a lakásba, ahol a két leányt a földön holtan találta. A kiküldött bizottság megállapította, hogy a leányok még e hó 3-án zarkóztak a lakásba s ott a kályhát jól megrakva s meggyújtva, csövét elzárták s így a szén-gáz halottai lettek. Hogy miért követték el tettüket, senki sem tudja. Érdekes, hogy a lakásban semmi butor még nem volt s a padlóra fekvő vártak be halálukat. A két holttestet a boncolóintézetbe vitték.

— (Rövid hírek.) Öngyilkos a születés előtt. Kiss Sándor debreceni ketekötő-szövő, amint a munkából hazatért, apját és anyját felkötötte s elötük agyonlőtte magát. — Marólugot vott. Debrecenben egy János Zsuzsi nevű nevelőnő, amiért asszonya valamiért összeszedte, elkecserecsében marólugot ivott s meghalt. — A tesi hibája miatt lett öngyilkos Abonyi

Szántón Haver József ottani jómódu gazda. Sántított s emiatt nem talált feleséget, legutóbb egy Róth Teréz nevű leány az eljegyzés napján utasította vissza Haver, ki emiatt való bánatában agyonlőtte magát. — Az áruló tűz-vész. Baján a napokban tűz ütött ki Kemény Zsigmond ottani lakos házában. Az oltás közben a padláson egy pénzverő-gépet találtak. A nyomozás kiderítette, hogy a gépet Csik Ferenc tette oda, mert nem tudta használni, miután az öntvények nem sikerültek. — A hordár utolsó útja. Kohn József hordár tegnap a Váci-köruton megbízatás közben összeesett s rögtön meghalt. — Tűz az upesti kikötőben. Az upesti kikötőben tegnap egy gőzös kigyuladt, de szerencsére hamar eloltották. — Krüger operáltak. Utrechből jelentik: Krüger elnököt tegnap jobb szemén is sikeresen megoperáltak.

× Még szakkörökben is feltűnést keltenek a Rivoli fényképészeti műterem (Kerepesi-ut 30.) által, a kapubejáróban kiállított szab. művilágítás mellett készült fényképei. Különösen fontos ez farsang idején azokra, kik esti órákban menaszonyi, béli ruhákban vagy jelmezekben óhajtják magukat levétni.

Apróságok.

Budapest, február 7.

Milyen régi taktika már az: tullicitálni valamely reform-mozgalmat, hogy ezáltal abszurdummá váljék! Mégis felülnek neki, mint a szegény emberek például a kauciószédelgőknek.

Az inkompatibilitások ellen indított mozgalom ellen is ki van adva a jelszó: «ad absurdum» vele! A diákok a töltött káposztát nevezik «abszurdum»-nak; tehát olvas valami, amire szegény diáknak gondolni is *abszurdum*!

Az inkompatibilitások azért védik abszurdumokkal a magok tetézteli tál abszurdumát!

Az Abbázia-kávéházból otrombaságokkal teszik nevetségessé a komoly és jogos összeférhetlenségi bejelentéseket, több kiváló politikusunkat pedig azzal gyanúsítják, hogy az összeférhetlenségeket a főrendiházi tagokra is ki akarná terjeszteni.

A ki sokat markol, az keveset... akar — fogni. Abban biznak talán, hogy a főrendek elvetik ezt az inkompatibilitást és így megmenekülnek... kik? Polyak ur és társai.

El lehet mondani erre is, hogy «már Salavári gyanus!»

Tisza Kálmán nem küldött koszort a Miletics-sírjára.

Mily hálátlanság, mikor oly sok parlamenti lombsztra adott neki alkalmat a verseci halott!

Mit ér azóta a Tisza sovénysége, amióta nincsenek Mileticsok?

A Tisza hazafiságának alapkövét a Miletics hazafiatlansága vetette meg!

Chamberlain nem köszön le. Minden bur háboru dacára, jól megvette magát a miniszeri székben.

Es ebben teljesen igaza volt.

Véres választás M.-Vásárhelyen.

A régi rendszer még mindig működik hát.

Ezt a dögölt paripát ne legyen szabad többet megnyergelni. Dögverembe véle!

g. i.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Tagválasztás a Kisfaludy-Társaságban. A Kisfaludy-Társaság tegnap délután tartotta tagválasztó közgyűlését, melyen Beöthy Zoltán elnökölt. A társaság tagjai közül jelen voltak a következők: Abrányi Emil, ifj. Abrányi Kornél, Alexander Bernat, Agai Adolf, Ambrus Zoltán, Bartók Lajos, Bárony István, Beöthy Zoltán, Berzók Árpád, Berzeviczy Albert, Benedek Elek, Endrődy Sándor, Gyulai Pál, Herceg Ferenc, Hegedűs István, Heinrich Gusztáv, Jakab Odön, Kosza Andor, Keleti Gusztáv, Radó Antal, Rákosi Viktor, Riedl Frigyes, Somló Sándor, Szász Károly, Szűri Denes, Vargha Gyula, Varady Antal, Vadnay Károly, Vértesi Arnold, és ponori Thevrewk Emil. A tagok először az üresedésben levő egy költői helyre adták le szavazatukat. Ajánlotta volt Fekér Gyulát Ad-

rányi Emil. A leadott 29 szavazatból nem-mel szavazott 4, üres lap volt egy, így tehát Fekér, a kiváló író a társaság tagjává választották. A megüresedett egy írói helyre ketten állottak egymással szemben: Szana Tamás széptudományi és műtörténet-író és Haraszti Gyula széptudományi és irodalomtörténet-író. Az előbbit Abrányi Emil, Bartók Lajos és Somló Sándor, az utóbbit Hegedűs István ajánlotta. Leadtak 29 szavazatot, melyből kettő üres volt. Haraszti 9 szavazatot kapott; Szana Tamás, az érdemes, jeles író tehát 18 szóval a társaság tagja lett. A három betölthető levelezőtársági helyből csupán kettőt töltöttek be. Egyiket Lőw Vilmos, New-Yorkban élő angol műfordítóval, Lőw Lipót, volt szepedi főrabbi fával, a másikat Müntz Eugène francia művészettörténeti íróval. Az előbbit Radó Antal, az utóbbit Berzeviczy Albert ajánlotta megválasztásra. Mindketten 26-26 szavazatot kaptak.

Farsang.

Az «Aurora» irodalmi és művészeti kör, melynek Bartók Lajos, Bekács Gusztáv és Porzolt Kálmán az elnökei, szépen sikerült mulatságot rendezett a helyvárosi Sashör dísztermében. Az est műsora a következő volt: 1. Lisztől III. Rhapsodia. Rigolotto-ábránd, zongorán előadta Steiner Irén. 2. Heine családi életéről, írta és felolvasta dr. Zollner Béla ügyvéd. 3. Yvette keringő gróf Zichy Géza Roland mesteréből, Halk mint az éj Bohmól, Magyar dalok, énekelte Márkus Aranka. 4. Verseik, írta és szavalt Fenyő Gyula. 5. Hubaytól Fantázia G. huron, Csárdajelenet, hegedűn előadta Dekner Janka, zongorán kísérte Fodor Ernő. 6. A «75-ös», írta és felolvasta Zsoldos László. 7. Ariák, énekelte Meles Jakab, az Operaház tagja. 8. Dal a Görög rabszolgából, Dientől. Néger kacagó dal, énekelte Amon Margit, a Népszínház tagja. A műsort tombolajáték követte, amelyen Istvánffy Gyula festőművész két képét sorsolták ki. Ezután bankét volt, majd reggelig tartó tánc következett s az első négyest 80 pár táncolta. A rendezőség élén Laky Imre rendőrségi főfelügyelő, a kör főtitkára buzgókodott.

SPORT.

× Az atléták új sporttelepe. Életrevaló vállalkozással akarja a M. A. C. fellendíteni a fővárosi sportéletet. A klub kaszinóját felosztja s e helyett a Margitszigeten akar kényelmes sporttelepet berendezni. A sziget alsó felén klubházat és külön csónakházat akar építeni és emellett külön labdarugópályát, atlétikai és kerékpár-versenypályát rendez be. A klub vezetősége a főhercegi uradalmak intézőségével most tárgyalja a szükséges terület átengedésének feltételeit s a végleges megállapodás előreláthatólag már a legközelebbi napokban meglesz.

× Új totalizátor-adó Eöcsben. Az osztrák Jockey-klubban nagy riadalom van ismét, mert az eddigi totalizátor-adó a pénzügyminiszter harminc százalékra akarja emelni. Ha a terv megvalósul, úgy az osztrák Jockey-klub, mely az utolsó évek pénzügyi eredménye amúgy is nagyon megviselt, kénytelen lesz versenypályáit felosztani, mert az ilmvérű megadóztatása teljesen lehetetlenné teszi a totalizátor-játékot. Németország versenyyűgét szintén végromlással fenyegette a 20 százalékos adó, úgy hogy több kisebb versenyegylet teljesen tönkre ment mellette és több versenyteret fel kellett osztani, vagy a totalizátor működését beszüntetni, ami természetesen az érdeklődés nagymérvű csökkenését vonta maga után. Nem csoda tehát, ha a bécsiek körömszakadtig küzdenek a terv megvalósítása ellen.

NYILTTÉR. *)

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbáknál.** Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megasapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostn. (Hemopata) rendelőintézete van

Budapest, V., Váci-körut 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig. Díjazott leveleire válaszol.

Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Krivány nem kíváncsi.

(Az aradi tárgyalás.)

A törvényszék tegnap is folytatta Krivány bűnpöré-
nek tárgyalását. A beteg ember, vagy kitűnő komé-
diás egyre csak azt hajtogatta, hogy *«nem emléke-
szem már.»*

— Egy évvel ezelőtt még mindenre emlékezett, —
kérdezte az elnök — most meg semmire sem em-
lékszik. Csodálatosan mult el az ön emlékező
tehetsége.

— Sohse tessék így faggatni, — felelt a vádlott —
ahogy a vizsgálóbíró előtt vallottam, úgy történt.

— Kényszerítette a vizsgálóbíró, hogy valjón?

— Nem.

Főolvaszták ezután a Bella-féle hagyatékából el-
sikkasztott 10.000 forintról s a többi kisebb sikkasztás-
ról szóló iratokat.

Meszlény Antal ügyész Krivány nevének és leányá-
nak kihallgatását indítványozza s a törvényszék
elrendeli.

Délután több nagy sikkasztási tételt tárgyaltak.
Krivány mindenütt a vizsgálóbíró előtti vallomásra
hivatkozik és azt feleli, hogy a dolognak úgy kellett
történnie. Midőn a hamisított főkönyvet mutatják
neki, azt mondja:

— Nem vagyok rá kíváncsi, nem értek már ma
hozzá, hába mutogatják nekem.

Ma a hátralevő husz vádpontot tárgyalják. Az
ítélet kétfőre várható.

— **Igazságügyi kinevezések.** Az igazság-
ügyminiszter dr. Moskovits Iván, a kassai kir. ítélő-
táblához berendelt bírósági aljegyzőt jelenlegi alkal-
mazása helyén bírósági jegyzővé nevezte ki. — *Hra-
bák* Károly nagyikindai kir. törvényszéki irnokot a
szegedi kir. törvényszékhez helyezte át. — Dr. Már-
kus Jenő siklósi gyakorló ügyvédet a siklósi kir. já-
rásbírósg mellett alkalmazott ügyészéi megbízott
állandó helyetteséül rendelte el.

— **Bigamia.** Molinelko Ferenc kötőre még
1894. évben nőül vette Triesztben Zvatoács Annát,
akit azonban rövid idő múlva a taképnél hagyott.
Hosszas bolyongás után Esztergomba került, ahol
1897. évben Malí Annával lépett újabb házasságra,
dacára annak, hogy első feleségétől törvényesen el-
nem volt választva. A családi élet örömeit azonban
nem sokáig élvezhette, mert Triesztben első felesége

megtudta férjének csapodárságát s feljelentette
kettős házasság bűntettéért. Ma tárgyalta ezt az
ügyet a büntető törvényszék Agoraszó bíró elnök-
lete alatt s dr. Geszti Andor alügyész vádjára az
envhító körülmények figyelembe vételével mindössze
egy havi fogságra ítélte Molinelkot, aki megnyugo-
dott az ítéletben, mely nyomban jogerőssé vált.

KÖZGAZDASÁG.

Tanácsülés az O. M. G. E.-ben. Az O. M.
G. E. tanácsa ma délután gr. Dessewffy Aurél elnök-
lete alatt ülést tartott. Elnök a tanács nevében üd-
vözölte Forster Gézárt királyi kintüntetése alkalmából,
kezdetét vette a tárgysorozat többi pontjának a
letárgyalása. Elhatározta a tanács, hogy Pozsony
vármegye Gazdasági Egyesületének jubiláris diszköz-
gyűlésére az O. M. G. E. képviselőjében gr. Dessewffy
Aurél, *Bujanovics* Sándort s *Rubinek* Gyula, *Szilassy*
Zoltán, *Jeszenszky* Pál tükárokat küldi ki.

Udvarhelymegyének erdélyrészi agrár-kongresszus
rendezése tárgyában küldött átiratára nézve elhatá-
rozták, hogy a kongresszuson az O. M. G. E. részt
vesz, annak helyétől *Kolossvárt* ajánlja; az előkészítő
bizottságba gr. Dessewffy Aurél, Forster Gézárt s
Rubinek Gyulát küldi ki. A rendezés mikéntjét ille-
tőleg a Gazdasági Bizottsággal fogadjak érintkezésbe lépni.

Az osztrák kormányának román sertés behozatalára
adott engedélyére vonatkozólag elhatározták, hogy a
választmány útján félir a tanács a földmívelési mi-
niszterhez, hogy intervenáljon az osztrák kormány-
nál a román határozatnak fenntartása iránt s hogy az
osztrák kormány többé román sertés behozatalára
engedélyt ne adjon.

A Köztelek újjáépítésére vonatkozó előterjeszté-
sekre elhatározták, hogy mielőtt az időjárás engedi,
az építést megkezdik.

**Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye gaz-
dasági egyesületének igazgató választmánya** a
közigazdasági szakosztály javaslatára elhatározta,
hogy megkeresi a Gazdasági Egyesületek orsz. szöv-
etségét, miszerint tegyen lépéseket, hogy mindaddig,
míg külön vssuti minisztérium nem létesül, a mező-
gazdasági terményekre díjkezdvezmények (refrakciák)
csakis a földmívelési miniszter hozzájárulásával le-
gyenek csak adhatók és hogy a *terménytelenség* a
földmívelési miniszter felügyelete alá helyeztessék.

Lépéseket tesz továbbá az egyesület a hadgyakor-
latok alkalmával kiszolgáltató fuvarok megszűn-
tetése vagy mérséklése végett.

Dunapatazon és Tápió-Szent-Mártonban alakult
községi gazdakörök alapszabályait az igazgat. álaszt-
mány jóváhagyván, felsőbb jóváhagyás végett telter-
jeszti a földmívelési miniszterhez.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonátözsde.

Buza elkelt 9000 mm. változatlan árák mellett.

Készáru eladások.

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 78⁵/₈ k. és 200 mm.
79 k. 77⁵/₈ kor., 500 mm. 78³/₈ k. 77²/₈ kor., 100
mm. 77⁸/₈ k. 7.60 kor., 450 mm. 76 k. 7.47¹/₂ kor.
Pestvidéki: 700 mm. 78 k. és 300 mm. 77³/₈ k.
77²/₈ kor., 100 mm. 77³/₈ k. 7.42¹/₂ kor., 200 mm.
77 k. 1.55 kor., 100 mm. 77 k. 1.30 kor., 100 mm.
76 k. 7.40 kor., 100 mm. 74⁵/₈ k. 7.17¹/₂ kor.
M-Turi: 700 mm. 77⁵/₈ k. 7.72¹/₂ kor.
Baktar: 1000 mm. 75⁵/₈ k. 7.17¹/₂ kor., 1350 mm.
77⁵/₈ k. 7.70 kor.
Rozs: 100 mm. 7.15 kor.

Érték-tözsde.

Az iránvzat a mai előtözsden szilárd volt. A for-
galom nemzetközi és helyi papirokban megelégnék,
mely körülmény az árfolyamok néhány koronával
való javulását vonta maga után. Különösen a Rima-
Murányi részvények iránt mutatkozott érdeklődés.
A déli tözsde teljes csendben tolyt le. Elénkebb
üzlet csak a Városi villamos és Közúti vasut rész-
vényekben fejlődött ki.

M. nyitáskor jegyzetek:

Osztrák hitelrészvény	665.25	—
Magyar hitelrészvény	670.50	—
Rima-Murányi	460.50	—
Jeizálogbank	—	—
4 ^o -os koronajáradék	—	—
Salgótarjáni	—	—
Államvasut	668.50	—
Adria	—	—
Városi villamos	—	—
Déli vasut	—	—
Bpesti közúti	—	—

Délután 1 órákor jegyzetek:

Osztrák hitelrészvény	666.50	—
Magyar hitelrészvény	671.50	—
Államvasut	—	—
R. murányi	—	—
4 ^o -os koronajáradék	96.22	—
Jeizálogbank	—	—
Leszámitóbank	—	—
Közúti vasut	281	—

REGÉNYCSARNOK.

A kereszt diadala.

Angol regény.

28

Irta: RIDER HAGGARD.

Szemben az Isten jelképével, de ettől
kissé távolabb, óriási fehér fakereszt állott a
sziklák között azon a helyen, amelyet a varázslók
magok választottak ki a kereszt számára. A folyam
partján elkülönített helyen állott a király tanácsosaival
és testőreivel és vele voltak Owen, Nodwengo herceg
és János is.

— A vihar óriásinak ígérkezik, — mondotta
a király aggodalmasan szemlélve a nyugati ég-
boltot, amelynek ólén szakadatlanul cikázva
játszott a kék villámtény. Azután hátra küldte
környezetét, magához intette Owent és a herce-
get s így szólt: — Küldött, fiam azt mondotta,
hogy a te bölcsességed ismer egy módot, amely
teljesen megvéd benneteket a vihar dühétől. En
kérek, Küldött, használd fel ezt a módot és
mentsd meg életedet és azzal együtt az én
egyetlen fiam életét is.

— Nem tehetem, — válaszolt Owen, — mert
akkor kételkedném Ő benne és kísértésben hoz-
nám Mesteremet. Még nem késő, a hercegnek
nem kell velem jönnie a megpróbáltatás órájá-
ban. Maradjon ő itt és én majd egyedül megyek
a kereszthez.

— Maradj itt Nodwengó, — könyörgött az
őreg ember.

— Sohasem hittem volna, hogy atyám azt
parancsolja nekem, az Amasuka-törzs egyik
királyi vérenek, hogy a küzdelem órájában meg-
szökjem kapitányomtól és asszonyok m djára
s a sás közé rejtőzzem — válaszolt a herceg ke-
serű mosollyal. — Nem! Lehet, hogy a halál
vár reám ott, de csak a halál tarthat engem
vissza ettől a kísértéstől.

— Jól beszéltél, legyen úgy, ahogy te akard
— mondotta a király.

Most a varázslók a földön hagyva gyógyszer-
es edényeiket, hármával sorakozva a király
felé haladtak és üdvözölték őt. Azután dicsé-
neket énekeltek Istenükről, majd erre az alkalm-
ra készített másik énekbe kezdtek, amely
gunvonta a teher ember Istenét és a Küldöttet,
aki predikál róla. Mindezekre Owen egy szót
sem válaszolt.

— A gyáva! — ordította az előneklő; — ő
egy szót sem szól. Fehér ruhájába burkolózva,
a királyi méltóság mögé rejtőzik. Engedjétek őt
elmenni onnan, hogy taalkotmányra elé álljon.
Ő nem mer elmenni! Ő a domboldalt biztosabbnak
gondolja. Jöjj csak elő, kicsiny teher ember
és mi megmutatjuk neked hogy mikép bánunk
mi a villámmal. Ah! az a fejed körül fog röpkö-
dni, mint a dárdák a csatában. Te a földre
fogsz bukni és ordítasz majd félelmekben, de a
villám felnyal téged és semmisé marad belő-
led, véged lesz és vége a te Istened jelképének.

— Hallgass dicsekvéssel — mondotta a
király; eredj vissza helyedre, de jegyezd meg
magadnak, hogy ha a fehér ember győz, tenéked
szavaidért felelned kell.

— Mi győzünk, oh király! — ordították mind-
nyájan; és még mindig a gunydalt énekelve,
az óriási hallgatóság tetszésnyilvánításai között,
visszamentek helyükre.

A nyugati égbolt már olyan fekete volt, mint
az éjszaka, de a keleti égbolt még felhőtlenül
kéklett. A természetet szinte elnyomta a csend
— az iszonyu, elremitő csend; olyan óriási volt
a hőség, hogy látni lehetett amint a táncolt a
vaskövek telett, miat ahogy táncolni szokott az
égő kályha tetején. A csendet hirtelen a szél
sóhajtó moraja törte meg, a fű hullámsani kez-
dett, a fák levelei susogtak és Owen tagyos le-
heletet érzett az arcán.

— Menjünk, — mondotta Owen s feje fölött
magasra tartva a feszületet, keresztül ment a

folyamon és a kereszt felé tartott. Utána ment
Nodwengó herceg királyi ékességében, párduc-
börbe öltözve, ő utána pedig János, vászon-
ruhában.

A hogy e sajtáságos kis csapat megjelent, né-
hány katona gunyolni kezdé őket, de ez a guny-
kacaj csakhamar elhalt ajkukon.

Dacára e vadak műveletlenségének, mégis vol-
tak közöttük, akik érezték, hogy itt nem igen
van ok a vigasságra; de tény az is, hogy ez a
három ember bámulatot keltő méltósággal jelent
meg. Talán nyugodt és méltóságteljes lépteik;
talán a tévelygőknek megnevezhetetlen előérzete
kötötte le figyelmüket; talán a viharfelhő felső
széléből e három alakra eső földöntuli fény volt
az oka, nem tudom: elég az hozzá, hogy meg-
jelenésük mindenütt mély benyomást keltett.
Elérték a keresztet s ott megállottak, Owen a
kereszt előtt, jobbra tőle Nodwengó és balra
János.

E pillanatban éles sívító szél rohant végig a
térén és ezzel együtt csendesen megeredt az eső.
Néhány percere csend állott be, majd tombolni
kezdett a vihar, amely eddig csak nyögött és
jajgatott. A viharfelhő nőtt és duzzadt, méhéből
gyors egymásutánban cikáztak a villámok és ta-
lálkoztak azokkal a villámszikrákkal, amiket ez a
vassal telt talaj pattantott ki magából. A levegőt a
szélnék sívítása és a permetező eső hangja töltö-
tte be. Nemsokára megdördültek a felhők
ágyai és ezeknek a hangja oly rémséges volt,
hogy a föld szinte reszketni látszott. A villámok
vakítóan, szakadatlanul hullottak alá és ezeknek
lényénél látni lehetett, amint a tűzvarázslók ide-
oda rohannak, amint majd itt, majd ott forgat-
ják emberi csontpalcájukat és amint kancsójuk-
ból a földre, vagy egymásra öntözik varázssze-
reiket. Owent és két társát is látni lehetett,
amint összekulcsolt kezekkel nyugodtan állanak,
a kimagasló, óriási fehér kereszt alatt.

(Folyt. köv.)

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe

a) ajánljuk óriási áruházunkat, melyben most bámulatos olcsó árakért kaphatók a legújabb divatu női ruhák és felöltők

Ele Ans bál ruha	10-15 frtig	Elegáns utcai szövet ruhák	10 trttól felj.	Ugyanaz dus aranydíszszel	5.50 forint
Francia selyem batisttr ha	8-12 c	Elegáns női palotet	12-16 frtig	Serpentin-aljak szövetből	3.50 frt. felj.
Elegáns selyem motró ruha arany díszszel	25-30 c	Serpenti köpeny	14 frt	Selyem-aljak	7 frt és felj.
Alkalmi pongis r-ha	15-20 c	Ugyanaz szörme díszszel selyem béléssel	20-30 frtig	Dupla széles ruhakelmék méterenkint	25 krtól feljebb
Valódi angol szövet ruha	18-20 c	Tiszta selyem blous remek színek	4.50 forint	Francia batistok 35, 45, 60 kr., a legújabb színekben	
		Gyászruhakelmék dupla széles	35, 45, 60, 75 kr. és 1 forint.		

Tavaszi modellek üzletünkben már láthatók.

Gyászruhák 4 óra alatt készítettnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám. Adria-szállóval szemben.

SZÍNHÁZAK.

Pénteken, 1901. február 8-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Rablélek.

Dráma 3 felvonásban.

Irta: Ferenczy F.

Ezt követi:

Barátságból.

Kezdeté tél 8 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nebántsvirág.

Operette 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Amerika.

Irta és felolvassa: Ifj. Hegedűs Sándor.

Kezdeté 7 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ

Ocskay brigadéros.

Színmű prólógussal 4 felvonásban írta Herczeg Ferenc.

Kezdeté tél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A postás fiu.

(The messenger boy.)

Operett 5 képben.

Szövegét írták: Tames T. Tanner és Alfréd Murray.

Zenéjét szerzették:

Ivan Carvll és Lionel Monckton.

Kezdeté tél 8 órakor.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény.

Legelősebb utazás Bécs és Fiume között vagy viszont Budapesten át.

Abbáziába, Lussin-piccoló és Cirkvenica üdülőhelyekre, továbbá a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utazások megkönnyebítése céljából Bécsből Fiuméba és viszont Budapesten át igen mérsékelt áru menetjegyek adatnak ki és pedig az I. osztályban 36.70, a II. osztályban 24.40 és a III. osztályban 11.80 koronáért. Ugyanezen árakon Bécs-Zágráb és Károlyváros között is adatnak ki közvetlen menetjegyek Budapesten át.

Ezen menetjegyek, melyekből az I. és II. osztálynak a gyorsvonatok használatára is jogosítanak, 8 napig érvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapesten láttaozás nélkül megszakítható.

Együttal felemlítünk, hogy Fiuméből a dalmát vidékre, nevezetesen Ragusába, a hová Bécsből közvetlen menetjegyek is adatnak ki és a podgvasz is közvetlenül fővételik, — a közlekedést a magyar-horvát hajózási társaság kényelmes hajói, — Fiuméből Velencébe és Anconába pedig az Impresa-Fiume-Venezia kényelemnek berendezett termes gőzhajói igen olcsó viteldijak mellett közvetlik.

Bővebb felvilágosítás Budapesten a városi menetjegyirodában (Hungaria szálloda) és Cook Tamás utazási irodájában (Vigadó-tér) nyerhető, továbbá Nagel és Wortmann cég utazási irodájában Abbáziában és Bécsben, valamint a Cook Tamás-féle, Schenker és társa utazási irodában Bécsben, Stangen Károly utazási irodájában Berlinben és Antonio Paolinál Velencében nyerhető.

Budapest, 1901. január hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Szabadalmi
Tudományok értékesítése.

rajzok, leírások és egyéb műszaki munkálatok készítését jutányosan elvállalja LÁZAR ALBERT okl. gépészmérnök Budapest, VII., Kerepesi-utca 46.

Immár a 3-ik kiadásban jelent meg a BACSO-téle

ÖRÖK NAPTÁR

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette: BACSO FERENCZ. fővárosi állami tisztviselő.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen

61 teljes, közönséges naptárt, melyek 1701-től a 2000-ik évig váltakozva érvényesek.

A ki tehát egyszer megveszi, az egész életében minden esztendőre

ellátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg. — s egyttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, a mi igen érdekes dolog. Külső kiállítására pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalaian helyet foglalhat, s ezért alkalmi ajándéknak is különösen ajánlható. — Bolti ára 2 korona, de a «Hazánk» kiadóhivatalában (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 2/a sz. 1 korona 20 fillér kedvezményes árban kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés kívántatik, ugy még 33 fillér portó is mellékelendő

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Szegeden.

37821/1900 szám

Árverési és eladási hirdetmény.

Orsován a magyar tolyam és tengerhajózási részvénytársaság hajóműhelyében a Magyar kir. államvasutak tulajdonát képező 122. számú vasuszály, melynek únsulya 55,000 kg. és XXI. számú fa állóhajó, tolyó 1091. évi márcziás hó 18-án reggeli 9 órakor árverés útján egyenként eladni fog.

Az árverezni kívánók kötelesek a helyszínen bánatpénzzel 200, szóval kettőszáz koronát az egyes hajó árverezése előtt az árverező biztos kezéhez letétbe helyezni, mely bánatpénz az árverezés alkalmával a vételtől elesőknek azonnal, míg a legelőbbet ígérőnek az árverezési összeg teljes kifizetése és a hajónak a hajó műhelyéből való eltávolítása után fog visszafizetni.

A m. kir. államvasutak részéről egyidejűleg jelezteik, hogy Orsován ugyancsak az említett hajóműhelyben egy még jókarban levő XXVIII. sz. fa állóhajó is kedvező ajánlat mellett eladásra javaslatba hozatik, miért a venni szándékozó f. 1-01 évi február hó 25. napjáig tegye meg előírt üzletvezetőséghz a ajánlatát

Szeged 1901. év január hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

Utányomás nem díjazatik.

Hatóságilag engedélyezett

Kereskedelmi Tudakozó Iroda

Weisz Sándor és Schuster

Budapest, VI., Teréz-körut 29. sz.

Az iroda felvilágosítást nyújt cégek, iparosok és magánügyének, valamint azok magánviszonyaira, az ország bármely helyén mérsékelt díjazás mellett és egyes esetekben is.

Bekövetkezett változásoknál az iroda felelt díjtalanul ertesíti.

Kitünő referenciák.

Valódi javított

Kapczin-kenőcs

Rheuma,

C S U Z,

Köszvény,

ideges töfájás, hűlés, idegbaj és mindenemű esontbántalmak ellen kitünő hatásnak bizonyult szer. Egyszeri bedörzsölés után a legkínosabb fájdalmakat és esontbántalmakat megszünteti.

Kis tégely 1 kor., nagy tégely ára 2 kor.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Az ár és 35 fillér postaköltség beküldése után bérmentve vagy utánvétellel küldi

SZABADY JANOS gyógyszerész

Budapesten, VII., Damjanich-utca 2/M.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

13146 2911 szám

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Kis-Cell állomáson 1901 évi febr. 11-én d. e. 9 ó.
Fiume » » » » » 22-én » 9 »
Budapest k. p. u. » » » » » 28-án » 9 »
Budapest, 1901 február havában.

Az igazgatóság.

Utányomás nem díjazatik.

Megjelent.

Megjelent.

PAKOTS JOZSEF

LEGÉNYAVATÁS

cimű elbeszélés kötete.

(Tizenöt elbeszélés.) Ara 2 korona.

Kapható a Hazánk kiadóhivatalában

VIII. ker., Szentkirályi-utca 23. sz.

Butoriparosok,

Nemes és Lengyel Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8. sz. I em. ajánlják dusan felszerelt raktáraikat, sajtókészítmeny fa- és kárpitos munkákban.

Zongora

kitünő gyártmány, helyszülke miatt 140 irtérk eladó. Megnézhető délelőt 11-12. VIII., Népszínház-utca 18. I. em. 16, 5362

GUMMI
és halhólyag-különlégességek, valódi francia és angol gyártmány, teljesen bíztó és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Lucatja, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt. Lucatja, párisi Capoties americas 2, 3, 4, 5 frt. Lucatja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt. Lucatja. Dianno-ty, havibaj sívur 1.50-2.50-4g. Dianno-ty, havibaj kötelek 2 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Múszertárban Budapest, Kerepesi-ut 52. szám, a Hókus-korhazzal szemben. Arjegyzék ingyen, zárt borítékban. 10 irtnyi megrendelésnel 3% engedmény.

Czimbalmim,

melyek az illetékes zenekapacitások által minden tekintetben a legkifináltabbaknak vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 fttól különböző árban kaphatók. Mint-hogy ez idő szerint a czimbalomnak pedálján és belső szerkezetén utóélet-hetetlen találmányom van, így javításokat és átalakításokat is elfogadok, a hang javulásért és tartóságért kezeséget vállalok.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest. VII. kerület,
Erzsébet körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.

Árjegyzéket bérmentve küld.

**Magyarország
leghíresebb
ásvány-gyógyforrásai a**

Bikszádi

gyógyt mint a
drága Selters. A

Sztojhai

azonos a karls-
badival.
Bérlők: Almer
Lajos és Károly,
Nagybánya.

Kis Hirdetések

felvételek a

kiadóhivatalban
VIII., Szentkirályi-utca 28.

Allást keresők

és

**munkaadók,
vevők, eladók, bérlők**

és

bérbeadók

és mindazok, akik a nagy
közönség köréből keresik
az érdekelteket,

hirdessenek

„MAGYARSÁG”

Kis Hirdetések

rovatában.

A kishirdetésekre a czi-
met és lakást is be lehet
tenni minden külön díjazás
nélkül.

!!! Minden szó egy-
szeri beiktatása 2 fillér,
vastagabb betűvel 4
fillerbe kerül...

Lósörmatracz

3 részű 15 kg. súlyban
csinvalból 14 forintért
kapható, míg a készlet tart.
Budapesten. IV. ker.
Teréz-körút 36. sz. 1.
kártyosnál.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek
legolcsóbban kaphatók:
Szűts és társánál,
Budapesten, IV., Ujvilag-
utca 2. sz.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

4315. sz.

Hirdetmény.

A kézbesíthető és fölös szállítványok a vasúti üzlet-
szabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján
d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutak-
táiraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez
a t. közönség ezennel meghívatik.

Fiume állomások	február	11-én
Budapest-dpart	« «	14-én
Miskolc g. p. u.	« «	14-én
Kecskemét	« «	18-án
Arad	« «	18-án
Győr	« «	18-án
Pápa	« «	19-én
Szatmár-Németi	« «	19-én
Temesvár J. v.	« «	19-én
Zágráb	« «	21-én
Nagy-Váradi	« «	21-én
Bpest-nyugoti	« «	21-én
Pozsony	« «	25-én
Kassa	« «	25-én
Szabadka	« «	25-én
Veszprém	« «	26-án
Eszék	« «	26-án
Békés-Csaba	« «	26-án
Debrecen	« «	27-én
Kolozsvár	« «	27-én
Pécs	« «	27-én
Bpest-Józsefv.	« «	27-én
Szeged	« «	28-án
Ujvidék	« «	28-án

Budapest, 1901. február.

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjazatik.)

Zálogszedulákat,

1000 arany és ezüst leg-
magasabb árban vesz
SCHILLER IZSÓ,
IV., Királyi Pál-utca
12 szám alatt.

Kész
konyha-berendezés
állandó raktára
BÖLEJÓZSEF
asztalos-mesternél,
Budapest,
VIII., Stahly-utca 1.

Női ruhákat
olcsón készít háznál és
házon kívül Léka József,
IX., Ferencz-ter 11. II. em.
26. Levelezőlap-meghívásra
házhoz jöve. 7666

RITKA ALKALOM

GYÖNYÖRŰ DISZES KÖTÉS.

OTTHON

Az «Otthon» remek képeket, elbeszéléseket stb.
foglalt magában. Határozottan állítjuk, hogy min-
denki, ki ezen művet mechozatja, rendkívül meg-
lesz elégedve.

Két teljes kötet (12 füzet) «Otthon» 98 és 1899.
évfolyam lényes diskötésben kötve 8 forint
bolti ár helyett 2 ftt 80 kr.

Megrendelhető a Magyarországi kiadóhivatalában.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

6009/901. sz.

Hirdetmény.

Az egyrészt Németország, másrészt Szerbia, Bulgária
és Törökország közötti áruforgalomra nézve 1900 év
május hó 1-seje óta érvényes közvetlen árudíjszabáshoz
1901. év március hó 1-én az l. pótlék lép életbe, a mely
következőket tartalmaz:

1. Terjedemes aruk díjszámítására vonatkozó hatá-
rozmányok módosítását;
- 2.) a 2. számú (tojás és leölt baromfi), a 4. számú
(szilva és szilvaíz), a 13. számú (vas és vasárú), vegre
pedig a 20. számú (vasúti jármű) kivételes díjszabás mo-
dosítását és kiegészítését;
- 3.) a kivételes díjszabást mindennemű gépekre-
(14. sz.) katonai létegyverekre (15. sz.) és vászon, valamint
vászonneműekre (20. sz.) azután a különféle helyesbíté-
seket.

Budapest, 1901. január hó.

A. m. kir. államvasutak igazgatósága
a részec vasutak nevében.

Utánnyomás nem díjazatik.)

Tisztelt reakció és Közvélemény!

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

BOLON D ISTÓK

humorisztikus képes hetilapra.

A «Bolond Istók», a legnagyobb és legdiszesebb magyar élclap, újévtől
huszonharmadik évfolyamban jelenik meg.

Előfizetési feltételek: január—március végeig 2 ftt.

Előfizetések, legcélszerűbben posta-utalvánnyal, a kiadóhivatalnak küldendők
Budapest, IV., egyetem-utca 4.

Felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani
sziveskedjenek, hogy a szűkületben akadály ne legyen.

A Bolond Istók kiadóhivatala

Legszébb alkalmi
ajándék!

Kedvezmény

Gyönyörű
kivitel!

MAGYARSÁG előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG” kiadóhivatalába
egy fényképet küld,

5 forintért kap egy életnagyságu

gyönyörű kivitelű **platin-arcképet** pompás kartonon,
50 cm. szélességben és 65 cm. magasságban.

**Vidékre, csomagolással és díjmentes
szállítással 5 ftt 80 kr.**

Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre
beküldendő, a másik fele utánvétellel (Budapesten az
átvételnél) lesz kiegyenlített.

Feltűnő
olcsóság!

MAGYARSÁG

Legalkalmasabb
meglepetés!

Kiadóhivatala

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-u. 28. sz.